

Većina vas koji redovito čitate ove moje priloge ne znate ili eventualno kao kroz maglu sećate se moje babe po ocu Elizabete Lize Rukavina. Mi deca smo je zvali Majka i tako ću o njoj pisati.

Rođena je davne 1906. godine u porodici Blaža i Sofije Bogut kao zadne dete koje je ostalo na životu pored starije sestre Agneze. Bogutovi, kao i većina tadašnjeg stanovništva Starčeva nisu bili preterano bogati, a za održavanje porodice bavili su se osim poljoprivredom i još nekim poslovima. Tako je pradedu Blaž a njezin otac bio i alas na Dunavu, pa bar je bilo ribe, ako već drugih stvari nije bilo. Majka je kao i sve devojčice i devojke pored kućnih obaveza morala i na drugi način da doprinosi preživljavanju familije, pa je već kao devojčica služila kod gopode Medved, starčevačkog dugogodišnjeg učitelja iz doba kad je sve još bilo pod mađarskom vlašću. Kako je bila vredna, uredna i poštena, svedoči pismo koje još uvek čuvam od gospođe Medved, upućeno iz mađarskog Erda gde su se Medvedovi odselili nakon Prvog svetskog rata i u kojem se gospođa seća života u Starčevu i pomoći koju je dobijala od Majke. Sudbina je i Majki dodelila težak životni put. Vlo brzo nakon udaje starije sestre Agneze odmah nakon završetka Prvog svetskog rata, kada ju je oteo Surčinac Jakob Crljen, i Majka je kao petnaestogodišnjakinja otišla iz roditeljske Bogutove kuće, kada su je udali za Ficu Rukavinu iz Opova, jer je bio običaj da se devojke udaju u drugo selo, ali za momke koji su na neki način povezani sa Starčevom. Udali su je u zadrugu Rukavinski, gde je nekoliko generacija živelo u istoj kući i gdje je zatekla osim velikog broja članova i puno dece, a i sama svekrva je imala malu bebu. I majka je već sa šesnaest i po godina rodila svoj jedinca Stevu, moga tatu i samo iz razloga velikobrojnosti zadruge Rukavinski ona i dečko Fica nisu se odlučili na veći broj dece.

Kako je život tekao dalje, sudbina je Majki odredila i da bude na neki način staratelj svojim roditeljima. Tako se sa mužem Ficom i sinom Stevom, koji je bio na izučavanju trgovačkog zanata u Surčinu i Zemunu, za vreme Drugog svetskog rata preselila nazad u Starčevo, ali ne u porodičnu kuću Bogutovih u sadašnjoj ulici Petra Drapšina nego u kuću koju su menjali sa familijom Poljak koja je stajala na današnjem uglu Lole Ribara i Zimske ulice. Preseljenjem u Starčevo počeo je za Lizu i Ficu novi samostalni život i borba za opstanak. Sad su izvan zadruge mogli stvarati samo za sebe i mislim da im je krenulo uz pomoć i sestre Agneze iz Surčina. Majka je bila vredna žena. Dečko se kako sam već pisao, bavio osnovnom poljoprivredom, a ona je osim što je održavala domaćinstvo, bavila ne samo povrtarstvom, nego i kravama, tako da je mlekom, sirom i mileramom snabdevala većinu poznatih pančevačkih doktora i ostalih uglednih familija. Rekli bi radila je od jutra do sutra, što je uticalo i na njezino zdravlje. Imala je problema sa štitnom žlezdom, što nije bilo neuobičajeno za kontinentalce zbog nedostatka joda. Sve to uticalo je i na srce, cirkulaciju i krvni pritisak. No sa svim problemima se nosila. Nije zaostajala u poslu, iako je već imala snaju i unuke. Nas decu je volela i kad god je mogla štitila nas kako od obaveza tako i od roditelja. Kako je i sama poboljevala, razumela je šta znači bolest, pa ako smo joj se požalili da nas samo glava boli, vlo brzo nas je pospremila u krevet, a to je značilo da se taj dan ne mora u školu. Nebrojano puta iskoristili smo tu situaciju, a ako je bilo roditeljskih nedoumica sve je to ona izgladila. Kada smo izgradili novu kuću, a tati se promenio radni status, morali smo da napustimo rodnu kuću i odemo u Lazarevac. Majki se takođe život promenio. Ponovno je morala da preuzme obavezu i brigu oko kuće i svega ostalog. Iako je u kući bila i njena sestra Agneza, koja je nakon svojeg teškog životnog puta isto završila u Starčevu, sve je to bilo preveliko opterećenje za već izmučeni organizam. Majka je u martu 1964. godine obolela, što je bilo fatalno za njen iscrpljeni organizam i napustila nas je u svojoj 58-oj godini života u isto vreme kad nas je napustio i moj

O Starčevcima - Elizabeta Liza Rukavina

Napisao Vinko Rukavina
nedelja, 07 april 2013 19:03

pradedu, a njen svekar Andres Rukavina.